

Sammendrag af rapport omkring sammenligning af Danmark og Polens konkurrenceevne indenfor slagtesvineproduktion

Udarbejdet af Kristian Goul, specialkonsulent, SEGES Erhvervsøkonomi i projektet Forundersøgelse til regnskabsanalyse af slagtesvineproducenternes internationale konkurrenceevne, december 2017

Der er udarbejdet en rapport, som sammenligner slagtesvineproduktion i Polen og Danmark for at undersøge producenterne i landenes konkurrenceevne. Fokus har været en regnskabsanalyse, som er lavet på baggrund af litteraturstudie, studieture, interviews samt redegørelser og undersøgelse indenfor dyrevelfærd, miljø, skat og energiproduktion. Alt dette for i en regnskabsanalyse at vise, hvilke parametre der har økonomisk betydning og således kan forklare en del af landenes slagtesvineproduktions internationale konkurrenceevne.

Polen som Danmark har haft en strukturudvikling, hvor antallet af landbrug er reduceret, og de enkelte landbrug er blevet større. Til forskel fra Danmark eksisterer der rigtig mange, meget små landbrug i Polen og derudover nogle utrolig store selskaber.

Dette dokument er et kort sammendrag, og det anbefales at læse rapporten for yderligere information.

Formål

Selve analysen er udarbejdet for at give den danske slagtesvineproducent et bedre beslutningsgrundlag, når han skal beslutte, om det er rentabelt at etablere, opretholde eller udvide slagtesvineproduktionen.

Metode

Data til regnskabsanalysen er DG-AGRI's Farmers Accountancy Data Network (FADN), som er en del af EU-kommissionen. Det er en database med 80.000 regnskaber i EU, som er opstillet på sammenligneligt niveau. Til analysen er der alene valgt at bruge gennemsnitlige tal fra slagtesvineproducenter.

I det følgende vil konklusionerne fra rapporten kort beskrives indenfor områderne: Dyrevelfærd, Miljø i henholdsvis stald og mark, Skatteforhold og endeligt Regnskabsanalysen, som er hovedkapitlet.

Sammendraget er meget kortfattet, og som nævnt anbefales det at læse rapporten for uddybning.

Dyrevelfærd

De mindre landbrug i Polen, som er en stor del af den polske produktion, skal ikke overholde den gældende lovgivning. De større produktioner skal derimod overholde EU-lovgivningen.

De danske krav er på enkelte områder strammere end EU-lovgivningen, og derfor er dansk slagtesvineproduktion strammere rent lovgivningsmæssigt end den polske, hvilket giver udgifter i forbindelse med investering og den løbende drift. Dette er alene et økonomisk fokus, men der er ikke vurderet, hvorvidt dyrevelfærd skaber en højere omsætning i Danmark.

Miljø i stalden

I Polen er der igen lempeligere regler for de mindre producenter, da der ikke er krav om, at de overholder miljølovgivningen. Ydermere er der for de større producenter mulighed for at bruge lugtreduceringsmidler, som ikke er lovlige i Danmark.

Miljø i marken

Polen har en lempeligere miljølovgivning på marken. Dette gælder såvel for pesticider som for kvælstof. Derudover er kontrollen meget begrænset i Polen.

Skatteforhold

I Polen er de fleste landbrug undtaget fra at betale skat. Derudover er der i de fleste tilfælde heller ingen ejendomsavancebeskatning eller arveafgift, hvilket stiller landbruget i Polen betydeligt bedre end Danmark. Momsen er reduceret på landbrugsprodukter og derudover, så har landmænd mulighed for at benytte sig af den simplificerede fællesstandartordning, hvor momsen lægges på salgsprodukterne, men ikke skal opgives til skattevæsenet. Det bevirker imidlertid også, at der ikke er fradrag for moms. Ulemperne ved de polske skatteregler er, at underskud fra landbrug ikke kan trækkes fra i andre indkomster. Endeligt er de polske skatteregler alene en fordel, hvis landbruget opnår overskud.

Regnskabsanalysen

De danske slagtesvineproducenters styrker i forhold til de polske producenter er, at danskerne opnår betydeligt højere omsætning pr dyreenhed. Derudover har danskerne også højere hvedeudbytter, samtidig med at danskerne har markant færre udgifter til handelsgødning. Endeligt har danskerne en mindre kapitalbinding i bygninger og maskiner, når dette sættes i forhold til omsætningen.

Når man derimod ser på den samlede kapitalbinding, så er den danske kapitalbinding meget større end den polske. Dette skyldes blandt andet de højere jordpriser, som findes i Danmark. De danske producenters gældsprocent er 7 gange større end de polske, hvilket også betyder, at renteudgifterne i Danmark er meget større end Polen, og risikoen for højere renteudgifter ved en rentestigning er derfor også betydelige i Danmark.

På trods af højere timeforbrug i Polen er en meget stor del af timeforbruget uden betaling, hvilket gør, at lønudgiften i Danmark er 4-5 gange større pr omsat krone end i Polen.

Leje og forpagtningsudgifterne er 4-5 gange større i Danmark end i Polen målt pr omsat krone.

Der har været fokus på landbruget i Polen fra regeringens side, hvilket kan ses i, at investeringstilskuddet har været meget større i Polen de senere år end i Danmark.

Omkostningsniveauet er generelt lavere i Polen, hvilket blandt andet kan ses i, at de danske vedligeholdelsesudgifter til bygninger og maskiner er næsten dobbelt så høje som de polske pr omsat krone.

Afslutning

Der er mange fordele ved slagtesvineproduktion i Polen, specielt hvis der ses på vilkårene for de mindre producenter. Dette gælder såvel miljø- som skattefordele. Produktionsresultaterne er dog højest i Danmark, men den fordel dette måtte give, forsvinder i større udgifter. Herunder er det specielt udgifterne i forbindelse med løn, renter og leje/forpagtning, som gør, at de polske producenter får en langt større del af deres omsætning til at ende på bundlinjen.

Når det så er sagt, så er denne sammenligningen vanskelig, de producenterne i Polen er ganske små, og derfor kan man ikke skalere de danske forhold og strukturer ind i de polske forhold.

Læs rapporten "[Regnskabsanalyse og sammenligning af produktionsvilkårene i slagtesvineproduktionen mellem Polen og Danmark](#)"